

Прийняття рішень щодо наслідків неналежної поведінки

Прийнятна поведінка винагороджується, а неналежна поведінка має свої наслідки. Наслідки не можуть бути покаранням. Наслідки необхідно визначати з метою утримання учнів від неналежної поведінки та заохочення їх поводитися добре. Наслідки мають бути тісно пов'язані з проявами неналежної поведінки для того, щоб учні бачили між ними зв'язок. Наприклад, наслідком відмови ділитися з партнером комп'ютером може бути неможливість користування комп'ютером.

Визначення та узгодження наслідків є частиною початкового обговорення правил, таким чином, у разі проявів неналежної поведінки, наслідки відомі та сприймаються, як умови, необхідні для підтримки сприятливого навчального середовища, про яке домовилась учнівська спільнота.

Фасилітаторам варто вдаватися до запровадження наслідків неналежної поведінки послідовно та справедливо. Учням необхідно нагадувати, що неналежна поведінка матиме неприємні для них наслідки. Допоміжні заходи мають показувати учням приклади належної поведінки.

Управління конфліктами

Задля запобігання конфліктів або їх обмеження можна вдаватися до певних превентивних дій. Наприклад, можна заохочувати, надавати приклад, запроваджувати та підсилювати в учнівському середовищі відповідні навички соціальної поведінки, а саме: вміння ділитися, говорити та працювати по черзі, вибачатися.

Можна також, при нагоді, обговорювати почуття, особливо, почуття роздратування. Для деяких учнів для погамування їхніх сильних емоцій може бути корисним відкрите **«Я-висловлювання»** про це, наприклад, **«Я відчуваю __, коли ти __, тому що __»** або **«Я відчуваю __, тому що __»** або **«Я відчуваю __, коли __, і я хочу, щоб це змінилося»**.

Треба завжди пам'ятати, що конфлікт – це саме по собі не негативне явище. Конфлікт виникає не через негативні риси характерів його учасників, а найчастіше тоді, коли інтереси одного учасника суперечать інтересам іншого. Саме конфлікти допомагають висловлювати і захищати свої інтереси, вони допомагають задовольнити ці інтереси одній стороні або врахувати їх іншій. Не потрібно засуджувати виникнення конфліктів.

Проте, якщо між учнями виникають конфлікти, необхідно навчитися самому і навчити своїх учнів управляти конфліктами, вживати допоміжних, а іноді й виправних заходів. Можливі такі кроки:

- Заспокоїти учнів, зробити так, щоб емоції вгамувалися;
- Спільно обговорити ситуацію або проблему;
- Разом скласти перелік можливих рішень;
- Розробити план врахування інтересів обох сторін; допомогти учням виконати цей план;
- Проконтролювати виконання плану для того, щоб переконатися, що він спрацює.